

Auke Hulst

Tandenjager

Ambo|Anthos
Amsterdam

*Good things of the day begin to droop and drowse;
While night's black agents to their preys do rouse.*

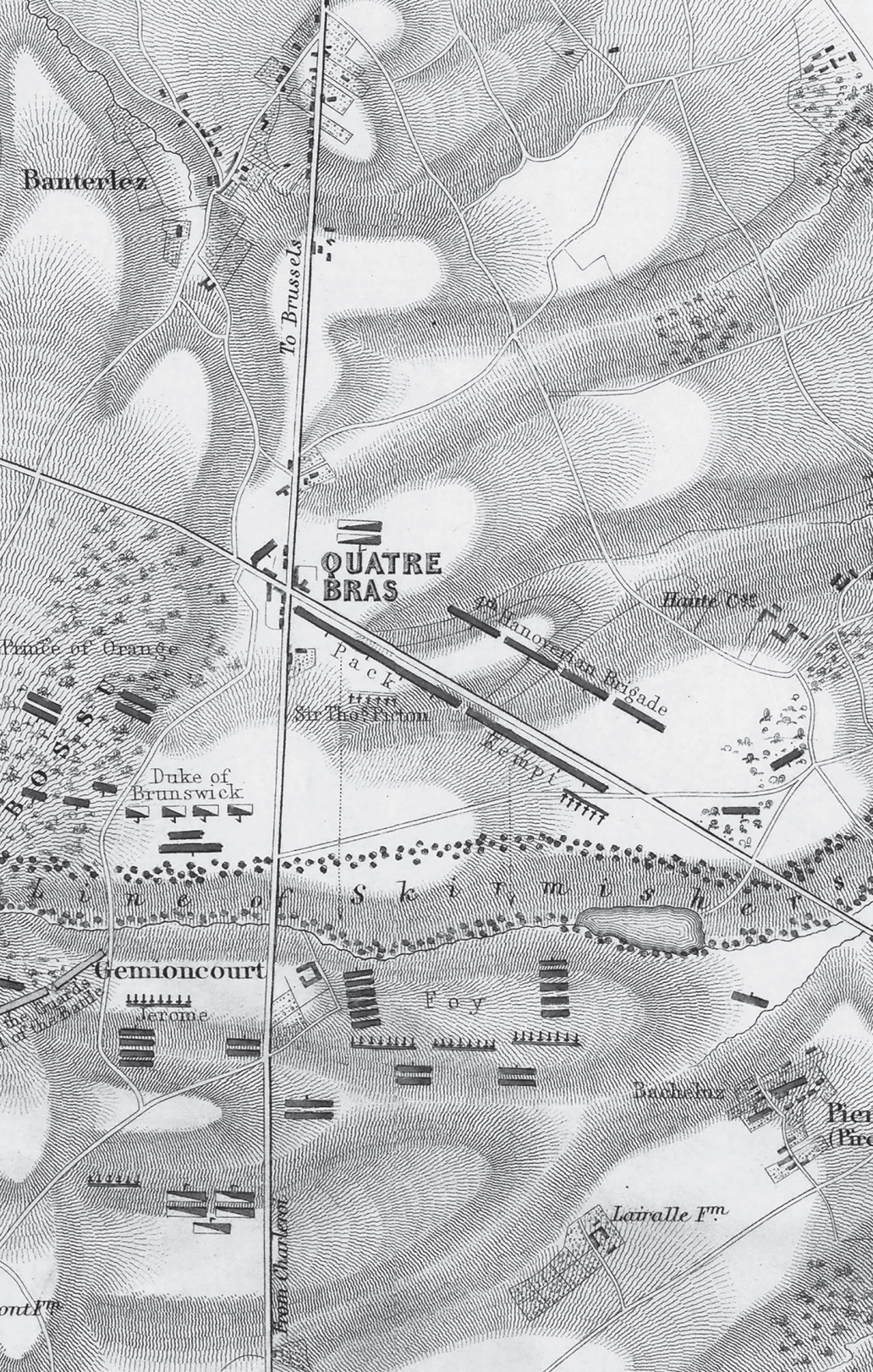
– William Shakespeare, *Macbeth*

De tanden in hun natuurlijke staat zijn de meest gepolijste en hardste botten van het menselijk lichaam; tegelijk zijn ze het bevattelijkst voor kwalen die acute pijn veroorzaken en soms zeer gevaarlijk kunnen zijn.

– Pierre Fauchard, *Le Chirurgen-Dentiste*

Ik wil gaan spreken van gedaanten
die in nieuwe werden veranderd.

– Ovidius, *Metamorfosen*

PRÉLUDE: QUATRE-BRAS, 1815

... en daar zijn de duizelingen. Bij de eerste tekenen ervan trekt hij zijn voor mond en neus geknoopte halsdoek naar beneden, vist met trillende vingers de kopermunt uit zijn patroontas en legt die op zijn tong, als ware het zo'n zoethoutpastille die *maman* weleens had meegebracht uit Londen. Een sacrament. Hij probeert wanhopig het reliëf van het oppervlak te zuigen, de smaak van bloed, van iets wat zijn maag een rad voor ogen kan draaien. Voelt voor even zijn spieren en zintuigen ontwaken. Loop, beweeg, ga.

Hij is de rest van zijn eenheid kwijt, offerdieren die – indien nog in leven – ergens hologig door de oorlogsmist moeten dwalen. Het terrein is heuvelachtig, er stroomt een beek, en verderop, onder de asgrauwe deken die de junilucht inkapselt, staat de boerenhoeve die hun verdedigingslinie is geweest, tot een Franse overmacht hen heeft verdreven. Overal kruitdampen, het hinniken van paarden, het zompig smakken van aangestampte modder, flarden marsmuziek, de door tamboer en pijper doorgegeven bevelen, het kermen van menselijke en niet-menselijke gewonden, het kraken van rijdende artillerie. Verre kanonnen klinken als het uitschudden van een tapijt, nabij tirailleursvuur scheurt de atmosfeer aan flarden. Een door soldij, avonturisme of hogere idealen begeesterd collectief is verbrokkeld tot de samenstellende delen – rookpluimen verhullen een in linie opgestelde portretgalerij van verbeterd, bezeten,

murw geslagen en angstige gezichten, alsof die hoofden zelf zijn ontploft. Handen beven bij het herladen van musketten, morsen kruit, stampen gehaast kruit aan met de pompstok – dat gebeurt staand, zodat de figuren lijken te reclameren: kijk, hier, dood me! Er moet een carré gevormd worden, maar er is nauwelijks contact tussen de mannen mogelijk, de voorafschaduwning van een definitieve eenzaamheid waarin verlossing schuilt. Wie roept doet dat op de toon van de dove.

De tegenaanval op de schaapstal was waanzin – de Franse cavalerie was als door tovenarij opgerezen uit het land. Lag daar een holle weg die nog niet door regen tot rivier was omgedoopt? Een kloof? Een luik in de aardkorst? Zinloos erbij stil te staan – tijd laat zich niet herroepen, een minuut en een oneindigheid geleden. Niks op het slagveld is chronologisch gebeurd.

Hij maakt zich klein en laveert heuvelopwaarts. Negeer de lijken, de gewonden, de ruw wakker geschudde dromers (o, een oorlogsheld te zijn!), hun graaiende handen, hun jammeren om water of een genadeschot, niet denken aan de twaalfponders die je met één klap uit het leven kunnen vegen, niet denken aan wat zich zal voeden met dit bloed, welke planten, welke dieren, welk kwaad. Hij koerst aan op het Bois de Bossu, hopen dat het loof dekking zal verschaffen. Hoort het roffelen van paardenhoeven – een tegencharge, lawine botsend op lawine. Meer dwaasheid. Misschien dat hij een bataljon Nationale Militie zou kunnen bereiken, maar het bos belooft een doorgang naar een stillere, oudere wereld. Hij is een dier op vier poten geworden, zijn handen modder, zijn musket dansend op zijn rug, achter hem een spoor van gemorste munitie. Doodsangst. Doodsdrift. Dood. In weerwil van zijn hoge geboorte draagt hij het uniform van een ordinaire flanker – een pantalon van grijs laken, slobkousen, een rokjas, de sjako op zijn hoofd – maar hoe meer het besmeurd raakt, hoe onduidelijker het is tot welk leger hij behoort, laat staan tot welk onderdeel. Vriend en vijand, in monochroom moddergrijs, zouden hem in het voor-

bijgaan aan de bajonet kunnen rijgen, maar niemand lijkt hem op te merken, en zo bereikt hij een bosrand die dichtbegroeid is met jonge bomen. Tijgerend door het kreupelhout haalt hij zijn gezicht open – hij is dus niet overleden.

Een oerbos van beuken en eiken, een schemerland dat het ruimoer dempt. Hij zijgt uitgeput ineen tegen een stam en probeert zijn ademhaling en hartslag te beteugelen. Liever zou hij slapen.

Nu de ergste geeuwonger gestild is, stalt hij het muntstuk in zijn wangzak. Altijd het risico dat de koperafgifte buikloop zal veroorzaken. De munt is een in de West geslagen duit met een papegaai als beeldenaar – naar verluidt van zijn *grand-père* gekregen, jaren voor zijn kinderbrein de eerste steen legde van een geheugenpaleis dat hij het liefst zou afbreken. De duit was in zijn zuigelingenhandje gelegd, waarna hij hem instinctief in zijn mond had gestoken, *maman* had hem de munt ontfutseld, zijn grootvader had gelachen. Het geslacht zou floreren dankzij de aangeboren gulzigheid van dit kind! *Maman* kende die gulzigheid al te goed: met zijn premature tandjes had hij haar tepels kapotgeknauwd en bloederige melk gedronken tot ze het bewustzijn verloor.

Goddank is zijn *grand-père* allang overleden, net als zijn ouweheer, een schoft die uit dezelfde mal gegoten was. Uitgewist door de derdedaagse koorts. Beiden liggen in het familiegraf in de landchapstuin, en misschien ligt *maman* er wel bij – haar neemt hij niks kwalijk, hooguit dat ze zich een keurslijf heeft laten aanmeten, ermee tevredengesteld zich verheven te voelen boven het plebs, de eerste onder de tweederangs mensen.

Het familieslot en de plantages waren zijn eerstgeboorterecht, maar hij maakte zich onmogelijk door met het vuur van een zeventienjarige pamfletten aan te halen. Hoe hij wálgde van de wijze waarop zijn soort zich de wereld toe-eigende: de grond, de dieren, de mensen, het bloed. Hoe hij ervan walgde dat hij door het simpele maar nooit simpele feit van zijn bestaan anderen in het diepe slijm der verdrukking had geduwd. Dat ze in een *misdaad* leefden. Dat

was Gods wil, Gods orde, zei *maman*, waarop hij zei dat God zich allang van dit ondermaanse had afgekeerd en ergens teleurgesteld zijn roes uitsliep. Ze was op de chaise longue in katzwijn gevallen, haar secretaris had hem met achter de rug gebalde vuisten ijzig de les gelezen. Of hij begreep dat met deze attitude de oudste brieven vervielen en de familiebezittingen zijn broertje Godert zouden toevallen? En of hij dat begreep!

Hij was te voet vertrokken, met enkel een plunjezak. Hij had geen rijtuig gewenst, noch het goud dat *maman* hem in handen had proberen te drukken. Godert had hem vanuit de pronkkamer nagestaard – dat joch, van jongs af in het gal van een voorbestemde jaloezie gegaard, leek een kwaliteitsoffer te vermoeden. Wat had zijn grote broer in de zin? Die had niks in de zin. Die weigerde zich eenvoudigweg nog met zijn stand in te laten, Margaux uitgezonderd, de enige met wie hij is blijven corresponderen. Tot ze het niet meer verdroeg. Nu is hij zelfs van begeerte verlost.

Hij heeft het bos in allerijl verlaten – meer manschappen kwamen er zich verschansen, Napoleons troepen hadden spookachtig door de valse schemering bewogen, er waren flitsen van schoten te zien geweest, kogels die, *tik-tok, tik-tok*, tegen boomstammen caramboleerden. Een stem had koning en vaderland aangeroepen, had gezegd: ‘Houd moed, kinderen!’ – en verdomd, velen van hen zijn kinderen. Nu is hij weer in het open veld, niet ver van een militaire weg, op zoek naar... ja, naar wat eigenlijk? De blik spartelt, hakend naar houvast. Ergens is hij zijn sjako kwijtgeraakt – het hoofddekseel is door de luchtdruk van artillerie weggeblazen. Of is het gevallen toen hij struikelde, wankelde, kroop, net niet door een kurassier gesabreerd werd, net niet overlopen door paardenhoeven, hem net niet de botten werden gebroken door omkiepende paardenlijven? Blootshoofds en met de halsdoek voor zijn gezicht is hij meer struikrover dan soldaat. Hij heeft die doek in Keuls water gedoopt om de stank van het slagveld te verdrin-

gen, maar hij ruikt het allemaal: het platgetrapte koren, het natte gras, de warme, doordrenkte aarde, het branderige van buskruit, de drek en urine van paarden en mensen in doodsnood, de animale muskus van die paarden zelf, tegelijk muf als lentehooi en een tikje zoet, het leer van patroontassen, laarzen en riemen, de kwade reuk van etterende wonden, van lijken in de eerste fase van ontbinding. En de gekmakende geur van bloed dat de grond in rokende blubber heeft veranderd en plassen heeft gevormd waarin je tot je enkels verdwijnt. Gestold bloed op gemarmerd vlees. O Heer, geef me de kracht het te negeren... Hij zuigt op de duit, hoort het machinaal tikken van metaal tegen tanden, verhevigd door de klankkast van zijn schedel, strompelt voorwaarts, nauwelijks nog meester over zijn angsten en aanvechtingen. De natte aarde trekt al aan zijn voeten – kom, je behoort de wormen toe... Hier wordt een knekelveld aangelegd, een schedelhof. Hij ziet rompen waarin gloeiende twaalfponders op hun gang door de rangen gaten hebben geblazen, die gespietst zijn door houtsplinters, waar armen of benen vanaf zijn gerukt, rondvliegende ledematen die op hun beurt omstanders hebben gevelde. Hij ziet gezichten met gedrochtelijke trekken: gehalveerd en ingedeukt, ogenschijnlijk gedemonteerd en door een blinde schepper weer in elkaar gezet. Zij zijn niet de monsters, denkt hij, ik ben het monster, ik, en de enige manier om van deze wereld te genezen is te sterven. De nog levenden doen een dronkenmansdans, als dwangarbeiders die na jaren in de zoutmijnen door zonlicht zijn overvallen – ze verkrumelen onder de onverschillige blik van de natuur. Hij herkent geen van hen, of wacht... daar, in de berm, die korporaal die door iets buiten zichzelf lijkt te worden aangestuurd. Een voltreffer heeft de kaakpartij gehalveerd, de halsdas van zwart *broché* heeft in de fik gestaan, de stormband van zijn sjako zit zo los dat het ding onder een clowneske hoek aan de schedel hangt. De man is doende zijn eigen graf uit de huid van de wereld te happen – de veldwachters-snor heeft modder opgekwast.

Hij hurkt en schuift zijn hand onder wat resteert van 's mans onderkaak. Hoe hard en glibberig, hoe fascinerend gruwelijk, een scène die door geen schilder getroffen zou kunnen worden – althans, niet zonder methode de herinnering uit getuigen te lepelen en met gehypnotiseerde hand te reproduceren. Hij tilt het hoofd een stukje van de grond, draait het een kwartslag. Witte ogen in een geschroeid mombakkes dat nog lichtjes rookt. Hij kokhalst, slikt iets weg. Bij de meesten van hen heeft oorlog het karakter verdund tot dat van insecten, maar bij enkelen – de helden en sadisten waarmee romantici hun gedichten stofferen – wordt de persoonlijkheid uitvergroot. Hij kan onmogelijk vergeten hoe de korporaal zijn manschappen heeft afgebeeld tot ze de striemende regen nauwelijks nog opmerkten, vee voor de slacht. Hoe hij zijn bescheiden macht heeft aangewend om een fundamentele onmacht te wreken. Dit stuk ongeluk had het in het bijzonder op hem gemunt, vanwege zijn zachte handen en verfijnde manieren. Namen konden vals zijn, gezichten konden liegen, handen niet. Wie ben je nu, jij twistzieke man? Wie ben je nu? De witte ogen antwoorden met haat.

Hij legt het hoofd te rusten in de modder, luistert naar de keelklanken die uit de benen kamer opwellen. Gegrom als van een man op het privaat. Hij brengt zijn oor tot vlak bij de gapende opening, voelt de gore adem op zijn huid. 'Wat wil je?' vraagt hij. Meer keelklanken. 'Ik weet het,' fluistert hij. 'Ik wil het ook.' Hij probeert voor de ongelukkige erbarmen op te brengen. Dit is niet langer de ijzervreter die vuilbekkend door de blubber banjerde alsof elke dag een slechte maaltijd was. Die in bivak zijn mes en vork hanteerde alsof hij van zins was het varken op zijn bord te vermoorden, en daarna de kok. Die 's nachts dronken tegen de sterren was uitgevaren. Het is gewoon een man. Hij heft zich op zijn benen, monstert de omgeving, laadt zijn musket. De ogen van de korporaal sperren zich wijder open, de keelklanken nemen toe in volume, *hhhh hhhh hhhh*. Hij legt aan, maar de tijd is hem te vlug af. Het lichaam van de korporaal verslapt al.

Hij laat de musket zakken en reikt naar zijn ontbrekende hoofdedksel. Klopt wat op zijn dunnende haar. Zou hij echt zijn meerdere gedood hebben? Hij die in linie altijd te hoog mikt?

Geen antwoord, slechts het suizen van een twaalfponder en een vuist van lucht en modder die hem wegwerpt als een verkreukelde brief. Weer bijgekomen voelt hij de munt niet meer in zijn mond. Ingeslikt? Uitgespuugd? Hij klauwt in de hem omringende aarde, wegstijgend van de half onder de modder begraven korporeel. Hoe hij ook zoekt, de munt is onvindbaar.

Bij valavond zijn de duizelingen terug, aangelengd met intense inwendige pijnen. In de verte vuren de batterijen – het regent lood uit de loden lucht. De kanonskogels graven zich in bodem en vlees, een enkele ketst af op een uitgeharde strook, een duivels spelletje croquet. De velden zijn bestraat met gevallen, een tamboer slaat uit wezenloze gewoonte de stormmars, er dwalen mannen rond die hun kapotgeschoten armen stevig met hun goede armen tegen de borst geklemd houden, alsof ze een breekbare attentie voor een geliefde vervoeren. Er zit weinig beweging in de stellingen – waar mogelijk worden gewonden afgevoerd op gespannen lakens, karren en oude deuren. Hun wacht de chirurgijn, niet per se een gunstiger lot.

En dan is het stil. Het laatste licht sterft weg, er is enkel nog jammer en binnensmonds gevloek, mannen in gesprek met hun demonen en goden. Her en der sputteren vuurtjes, soms wordt er een vrouw aangeroepen, tot iemand blaft: zwijg! De Fransen hebben, vastgelopen in stroperige vuns, niet de doorbraak weten te forceren waarop ze hoopten – de wereld staat op punt van kantelen. Hij voelt zich op geen enkele manier met die uitkomst verbonden. Waarom heeft hij zich eigenlijk bij dit doodscarnaval aangesloten? Niet uit overtuiging of plichtsbeseft, eerder uit een onbestemde walging die hemzelf betreft, en die hij – in dienst van eender welk leger – in andermans handen wil leggen, een van de talloze

miljoenen die geofferd zouden worden aan de ambitie, wilskracht en eigenwaan van enkelen.

Het begint te regenen, eerst zachtjes, dan harder, boven de eindflakkeren de wolken – de tellen die donder en bliksem scheiden worden geringer in getal. Hij maakt zich vergeefs klein tegen de elementen – schichten kleuren ingevallen gezichten lijkwit. Vlak naast hem heft iemand een ijselijk kermen aan. Hij tuurt in het duister. Niemand.

Hij slaapt, wordt wakker, weet niet waar de ene staat overgaat in de andere. Rilt van koorts en koud zweet. Er dringt zich een herinnering op aan de keer dat hij, zeven, acht jaar oud, door zijn père meegesleept was op jacht. Hij had moeten toezien hoe een everzwijn bij de buik was opengesneden, en hoe de ribben uiteen waren getrokken, zodat met een handvol incisies (slokdarm, testis) alle ingewanden in één stuk uit de romp glibberden. *Kijk, zo doe je dat. Tien pond minder om te dragen. Zie je hoe groot en machtig die kloten zijn?* De onbeschrijfelijke stank die in rokerige pufjes uit de organen was opgestegen had honderd voet ver gereikt. *Een man mag zich door het onaangename nooit laten afschrikken. Je zult hiervan gaan houden.*

Sinds de hoeve – waar een waterpomp was – heeft hij niks meer gedronken. Hij heeft geen rantsoen meer, geen reserves, geen korpormunt die de schijn van voeden ophoudt en hem voor zijn eigen onmenselijkheid kan behoeden. De korporaal heeft hem veelvuldig uitgemaakt voor zwaken schriel, wat hij is, met dank aan een vegetarisch regime waar zijn gehele fysiologie – speeksel, tanden, tong, maag, brein – zich tegen verzet. Hoe kwaad zijn vader daarover was geweest. Hoe durfde hij de essentie van zijn aard te loochenen? Nu vreest hij dat door tekorten zijn haar is gaan uitvallen, zijn nagels brokkelig zijn geworden, zijn huid van papier. Zelfs zijn tanden lijken losser te zitten dan voorheen.

En slaapt weer... Droomt dat hij uit zijn huid kruipt, meer reptiel dan mens. Droomt dat vleermuizen boven hem klapwieken, dat hij hun ijle, onaardse tikgeluidjes hoort en begrijpt. Nee, dat moet

echt zijn, hij is wakker. Hij ziet Margaux uit de nevelen opdoemen, Margaux, die net zomin als hij is toegerust voor de liefde. Ze komt zijn kant uit zonder de grond te raken, de mouwen van haar jurk tot vleugels gespreid, het ooglapje voor haar dode oog. Konden ze elkaar maar weer aan de lippen zetten, op de zachtst denkbare manier verslinden... Hij steekt een hand uit om de zoom van haar jurk te grijpen – hij heeft zich vergist, ze is niet gehuld in het donkerrood van cinnaber, maar in het uniform van een man. Een been schopt zich los en Margaux Margaux Margaux doet een stap terug.

Flankeur...?

Vergeef me, echoot hij.

Waarom?

Hij ademt klankloos: boetedoening.

Waarom?

Bloed om bloed... IJzer om ijzer...

Je ijlt, flankeur.

Hij begint te huilen. Waarom doet ze zo? Ze hebben het hier zo vaak over gehad. Ze zouden samen vertrekken, ze zouden samen iets anders zijn, ze zouden ervoor zorgen dat ze nooit kinderen zouden krijgen en zo de keten van overerving doorbreken.

Omdat ik het niet meer verdraag, zegt ze – nee, dit is wat ze geschreven had in de laatste van de brieven die hij onder zijn gore, vergeelde, jeukende hemd draagt. De afspraak die je maakte, heb je in je hoofd gemaakt, niet met mij... Ik kan niet ontsnappen aan dat waarin ik ben geboren... Ik voel me door je poging beschuldigd.

Een ruwe hand neemt zijn pols vast, in een andere ligt een zakhorloge te tikken, een zware mannenstem lijkt hardop te tellen. Een, twee, drie, vier, vijf...

Dorst, ik heb zo'n dorst... Ik word gek van de dorst...

'Verman je,' zegt de zware stem. 'Je moet naar het hospitaal.'

Het opnemen van zijn pols is te intiem. Schaamte, dan een misplaatste lach om de schaamte mee te verhullen, dan het wellen van tranen die het vlees pekelen. Met zijn laatste krachten bevrijdt hij

zich uit de greep, kruipt weg over het platgetrapte koren, bereikt watertandend, klappertandend een bloederige poel die hij eerder ruikt dan ziet. Hij maakt een kommetje van zijn handen en drinkt. Het effect is sterker dan dat van de kopermunt, onverdunde *spiritus animalis*. Vervoering, verschrikking, flitsen van herinneringen, visioenen, droombeelden. De rillingen die over de huid van de dochter van de jachtopziener flitsten, als een door horzels geagiteerde paardenrug... Haar kippenvel en schrik, en hoe hij zich uitputte in verontschuldigen toen ze daar in het nachtelijk hooi lag en wit weggetrokken van ontzetting weggleed in een vergeetachtige slaap... Hoe hij haar achterliet en later weer over het landgoed zag darren en voor hem zag buigen, zonder de geringste indicatie dat ze zich zijn misdaad herinnerde... Zou ze geweten hebben dat het zo zou zijn? Zouden haar ouders haar opgedragen hebben zich aan zijn instinct te onderwerpen? Of was alles geheim? Gerucht? Hij dompelt zijn hele hoofd in de poel, ziet de gespreide benen van Margaux, zijn Lamia, die haar regels heeft, de donkerrode parels op haar donshaar... Niet doen, ik ben onrein... Er ontbrandt een vreugdevuur in de diepte, een waaieren van mystieke kleuren, een koor breekt door het weefsel van de tijd en zingt dat hij zal leven. Leven! Hij wordt niet goed, heft zijn hoofd uit de poel, zijn blonde haar nu feloranje, steekt zijn vinger in zijn keel en braakt het vocht weer op.

Hij kruipt beschaamd weg, langs een verweesde boerenkar, een opengewerkt paardenlijf, opgetaste gevallen die een vuilstort van kleren nabootsen. Bijeengeveegde herfstbladeren. Hij wordt gegroet door verdwaasde figuren die in het duister een kanon proberen vlot te trekken, er groeien ontruimde schoenen in het slijk, daar achtergelaten door kanonnenvoer dat barrevoets is doorgemarcheerd. Een beenloos ventje wauwelt in delirium over *l'empereur*. Niet kijken... Het ventje – meer grootvader dan kind – lijkt op een boomstam zonder wortels. Niet... Hij vindt een plek achter wat boschages, als een kat met een vermoeden. Alles is nu waanzin in zijn hoofd. Hij bloedt langzaam leeg in zichzelf.

En de lucht breekt open.

En een opgetogen zon klimt boven de einder.

En het bedauwde gras glinstert als een diadeem.

Onder zich meent hij het woelen te horen van het ongedierte dat zich op hem verheugt – het zouden ook verre schermutselingen kunnen zijn die zich door de aarde hebben voortgeplant. Door een raster van kreupelhout ziet hij een veld vol ontzielde en half-ontzielde mannen, onnatuurlijk verwrongen. Hun sabels schitteren in strijklicht. Er is een koude wind die de nabijheid van iets onzichtbaars verraaft en de tijd lijkt open te wrikken – een uitgestrekt verleden, generaties diep, loopt naadloos over in een toekomst waarin zijn afgekloven botten naar Engeland zullen worden verscheept, tot beendermeel zullen worden vermalen, en als kunstmest zullen dienen. Wat zullen de Engelsen goed van hem vreten... Dan maar. Vermoeidheid sluit de toegang tot de buitengebieden van zijn lichaam en balt zijn wezen samen in het hoofd.

En zo, op het sidderend uur, ontdoet zijn ziel zich van haar wanhoopsboeien. Hij probeert elk detail van de wereld lief te hebben, als iemand die op punt van emigreren staat en voor de laatste keer door de kamers van zijn jeugd loopt. Maar zijn bewaasde ogen staan enkel een blik naar binnen toe. Hij probeert Margaux op te roepen, die een kort moment zo nabij had geleken. Wat zich aandient is het familieslot: de gangen, de meubels, het koetshuis, de stallen, de merkwaardige voorvallen die door de eeuwen in krijt op de balken van de zoldering zijn geschreven, de verdwaalde spijkers in die balken, de schuilplekken, de hele geografie waarmee hij gebrandmerkt is. Eeuw na eeuw is dat slot aan oudste zonen overgedaan, even onwrikbaar als de overdracht van de bijbehorende titels en gezichtskenmerken. Hij had sprekend op het eeuwenoude portret boven de haard geleken, wat hem op verwaande momenten een gevoel van onsterfelijkheid had gegeven, de illusie dat hij het zelf was, in een vorig leven dat hij zich alleen nog even hoefde te herinneren. Later is die illusie hem gaan tegenstaan. Omdat er een waarheid in

school, een symbool voor dat waartegen hij zich moest verzetten.

Als je een huis definitief verlaat, kan het lijken alsof je er nooit gewoond hebt. Zo staat hij nu tegenover zijn leven. Hij sterft met zijn tanden ontbloot, een grimas die evengoed een glimlach zou kunnen zijn.